

Sygn. akt. IV Ka 45/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy
w składzie:

Przewodniczący SSO Danuta Lesiewska

Sędziowie SO Mariola Urbańska - Trzecka - sprawozdawca

SO Adam Sygit

Protokolant sekr. sądowy Marcin Białowas

przy udziale Gizeli Kubickiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej
w Bydgoszczy

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2014 roku

sprawy **P. B.**

oskarżonego z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Świeciu – VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Tucholi

z dnia 13 listopada 2013 roku sygn. akt VII K 12/13,

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelacje za oczywiście bezzasadne; zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IV Ka 45/14

UZASADNIENIE

P. B. został oskarżony o to, że w bliżej nieustalonym dniu w kwietniu 2012 r. w T. wbrew przepisom ustawy posiadał środki odurzające w postaci ziela konopi innych niż włókniste w ilości 5 gramów tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wyrokiem Sądu Rejonowy w Świeciu - VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedziba w Tucholiz 13 listopada 2013 roku , sygn. akt VII K 12/13 P. B. uznano za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia, tj. przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu przy zastosowaniu art. 58 § 3 k.k. wymierzono mu karę 6/ sześciu/miesiący ograniczenia wolności, na podstawie art. 34§2 pkt 2 kk i art. 35§1 kk zobowiązując go do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20/dwudziestu/godzin w stosunku miesięcznym.

Wyrok zawiera także rozstrzygnięcie o kosztach procesu .

Wyrok Sądu Rejonowy w Świeciu - VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedziba w Tucholiz 13 listopada 2013 roku , sygn. akt VII K 12/13 został zaskarżony wyłącznie w stosunku do P. B., uprawomocnił się wobec pozostałych oskarżonych: K. T.R. Ł.i K. L..

Apelacje od wyroku wnieśli obrońcy P. B.zaskarżając wyrok w całości na jego korzyść.

Adwokat J. S. (1) na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk oraz art. 439 § 1 pkt 1 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- bezzwzględną podstawę uchylecia zaskarżonego orzeczenia tj. nienależytą obsadę sądu orzekającego w sprawie, która jest wynikiem wydania decyzji o przeniesieniu sędziego na nowe miejsce służbowe przez inną osobę niż Minister Sprawiedliwości z obrazą art. 75 § 3 w związku z art. 75 § 2 pkt. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 427).

Z ostrożności procesowej w razie nie podzielenia stanowiska, że w sprawie wystąpiła bezzwzględna przesłanka odwoławcza, podniósł zarzut:

- obraży art. art. 438 pkt 2 i 1 w związku art. 2 pkt 1-4 kpk w związku z art. 366 § 1 i 2 kpk, art. 7, art. 424 kpk przez bezzasadne sprzeczne z zasadami logicznego rozumowania nie danie wiary wyjaśnieniom małoletniego w chwili popełnienia czynu P. B.nie przyznającego się konsekwentnie do zarzucanego mu czynu tylko na tej podstawie, że Sąd dał wiarę konsekwentnym zeznaniom J. S. (2), który udzielał narkotyków wielu osobom i uczynił sobie z tego źródło dochodu poddającego się łagodnej karze w trybie art. 335 kpk i braku uzasadnienia dlaczego Sąd nie uznał za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego P. B.. Nadto nawet gdyby przyjąć, że sąd właściwie ocenił zeznania J. S. (2)i wyjaśnienia P. B.i tak nie byłoby podstaw do kwalifikacji czynu P. B.z art. 62 ust 1 lecz co najwyżej art. 62 ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii , czym Sąd dopuściłby się w takim razie prawa materialnego tj. art. 62 ust.3 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomani

Stawiając te zarzuty obrońca wniósł o uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd i instancji.

Drugi obrońca oskarżonego, adwokat B. H., wskazanemu orzeczeniu zarzucił:

- rażąco obrażając przepisy prawa materialnego, to jest art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. 2012, poz. 124), polegającą na błędnej wykładni znamienia czynu zabronionego „posiada” i przyjęciu, że chwilowe posiadanie środka odurzającego związane z jego użyciem wyczerpuje znamiona określonego w tym przepisie przestępstwa.

Wskazując na powyższy zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego P. B.od zarzucanego mu czynu.

Prokurator wniósł o nieuwzględnienie obydwu apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Odwoławczy zważył co następuje:

Apelacje obrońców oskarżonego jako oczywiście bezzasadne na uwzględnienie nie zasługiwały.

Czyniąc zadość stosownym wymogom procesowym przewidzianym dla postępowania odwoławczego treścią przepisów art. art.: 433 § 2 i 457 § 3 k.p.k., należy stwierdzić co następuje w odniesieniu do opisanych wyżej środków odwoławczych i podniesionych w nich zarzutów.

Dokonując kontroli sąd odwoławczy nie znalazł żadnych podstaw by podważyć zasadność ocen i wniosków jakie stały się podstawą podjętych ustaleń faktycznych i doprowadziły sąd meriti do przekonania o winie oskarżonego P. B.w odniesieniu do przypisanego czynu z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wbrew twierdzeniom pierwszego obrońcy, adwokata J. S. (1), sąd odwoławczy nie dostrzegł jakichkolwiek naruszeń procedury, które mogłyby uzasadnić zarzut obrazy prawa procesowego, w szczególności zaś nie doszło do wydania wyroku przez sąd nienależycie obsadzony. Podnoszony w tym zakresie zarzut w świetle uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2014 roku (BSA-4110-4/13), jest niezasadny. Cytowana uchwała wprawdzie stwierdza, że „ W wydaniu decyzji o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe na podstawie art. 75 § 3 w związku z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 427 ze zm.) Minister Sprawiedliwości nie może być zastąpiony przez sekretarza ani podsekretarza stanu, ale równocześnie wskazuje , że dokonana w uchwale wykładnia , a co oznacza, że wyroki wydane przez sędziów przeniesionych na nowe miejsce służbowe przez inną osobę niż Minister Sprawiedliwości, do daty podjęcia uchwały nie są dotknięte bezwzględną przyczyną odwoławczą w postaci w nienależytej obsady sądu.

Przechodząc do dalszych zarzutów związanych z kwestionowaną, zwłaszcza w uzasadnieniach apelacji, oceną materiału dowodowego, która to ocena przywiodła sąd meriti do wniosku o winie oskarżonego, to stwierdzić dalej należy, że w ocenie sądu odwoławczego - sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, po czym poczynił trafne ustalenia faktyczne, w zakresie określonym w części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, po przeprowadzeniu gruntownej analizy i oceny całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie dochodząc do słusznego wniosku, że materiał zebrany w sprawie materiału dowodowy pozwala na nie budzące żadnych wątpliwości stwierdzenie, że oskarżony P. B.dopuścił się zarzucanego i ostatecznie przypisanego czynu. Sąd zgodnie z przepisami procedury karnej sąd zebrał i ujawnił materiał dowodowy niezbędny do ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o przedmiocie procesu, opierając wyrok na kompletnym materiale. Lektura uzasadnienia wskazuje nadto, że sąd dokonał zgodnej z wymogami i zasadami procesowymi, rzetelnej i drobiazgowej analizy i oceny całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, stosownie do wskazania zawartego w art. 4 k.p.k., uwzględnił zarówno dowody przemawiające na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, nie przekraczając przy tym zasady swobodnej ich oceny, z których to wyprowadził prawidłowe wnioski, które odpowiadają zasadom logicznego rozumowania oraz wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, zgodnie z treścią art. 7 k.p.k. Sąd orzekający wskazał, jakie fakty uznał za dowiedzione, na czym opierał poszczególne ustalenia i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. W związku z powyższym podkreślić należy, iż proces wyrokowania w przedmiotowej sprawie w pełni odpowiada przepisom procedury karnej.

Nie sposób przyjąć, że odmowa uznania za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego P. B.nie przyznającego się do winy, wobec oczywistej wymowy dowodów przeciwnych, zwłaszcza konsekwentnych zeznań świadka J. S. (2), oraz pozostałych, na które sąd wskazał w uzasadnieniu, narusza zasady wiedzy i doświadczenia życiowego.

Nie ma przy tym żadnych podstaw by uznać, że świadek J. S. (2) miał jakikolwiek interes by bezpodstawnie obciążać oskarżonego B., zwłaszcza, że sam przyznał się do winy i nie próbował uniknąć odpowiedzialności karnej kosztem pogorszenia sytuacji procesowej oskarżonego B.. W procesie zaś nie chodzi o to, czy zeznania lub wyjaśnienia są nieprzekonujące dla strony, lecz o to, czy są one przekonujące lub nie dla sądu w kontekście całokształtu materiału dowodowego. Odmiennosć twierdzeń obrońców oskarżonego oparta li tylko na wersji oskarżonego nie jest obrazą prawa uzasadniająca zarzut obrazy prawa procesowego i w konsekwencji błędu w ustaleniach faktycznych Wyrażona w art. 7 k.p.k. zasada swobodnej oceny dowodów oznacza nakaz dokonywania oceny uwzględniającej kryteria obiektywne (logikę, wiedzę, doświadczenie życiowe), która podlega kontroli procesowej w trybie odwoławczym, a sąd w uzasadnieniu podjętej decyzji musi wyjaśnić motywy, jakie nim kierowały w dokonywaniu rozstrzygnięcia. Ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia zawartego w wyroku zatem tylko wtedy nie naruszają zasady swobodnej oceny dowodów, gdy dokonane zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, a ocena tych dowodów nie wykazuje błędów natury faktycznej czy logicznej i jest zgodna ze wskazaniem wiedzy oraz doświadczenia życiowego. W ocenie sądu odwoławczego analiza dowodów zgromadzonych w przedmiotowej sprawie żadną miarą nie daje podstaw do twierdzenia, by orzeczenie zapadłe w niniejszej sprawie oparte zostało o błędne ustalenia dokonane w wyniku dowolnej oceny materiału dowodowego z naruszeniem art. 7 kpk.

Należy więc stanowczo stwierdzić, że – sąd rejonowy rozpoznając przedmiotową sprawę podjął konieczną inicjatywę dowodową zmierzającą do wyjaśnienia wszelkich istotnych okoliczności zdarzenia i zweryfikowania wersji oskarżonego P. B., a swoje rozstrzygnięcie oparł na całokształcie okoliczności ujawnionych w toku rozprawy, nie pomijając żadnych istotnych dla sprawy okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na rozstrzygnięcie w kwestii winy.

Nie budzi żadnych zastrzeżeń sądu odwoławczego analiza i ocena dowodów zaprezentowana w uzasadnieniu wyroku i sąd odwoławczy się do niej w całości odwołuje. Nie budzi też wątpliwości i zastrzeżeń dokonana przez sąd ocena prawna czynu przypisanego oskarżonemu B.. Nie ulega wątpliwości, że czyn oskarżonego polegający na tym, że w bliżej nieustalonym dniu w kwietniu 2012 r. w T. wbrew przepisom ustawy posiadał środki odurzające w postaci ziela konopi innych niż włókniste w ilości 5 gramów stanowi przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Podnoszony przez obrońcę oskarżonego adwokata B. H. zarzut obrazy prawa materialnego - art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. 2012, poz. 124), polegający na błędnej wykładni znamienia czynu zabronionego „posiada” i przyjęciu, że chwilowe posiadanie środka odurzającego związane z jego użyciem wyczerpuje znamiona określonego w tym przepisie przestępstwa jest całkowicie chybiony.

Przywołany przez obrońcę oskarżonego wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2009 r., że „dysponowanie środkiem odurzającym lub substancją psychotropową związane z ich zażywaniem albo z zamiarem niezwłocznego zażycia przez osobę dysponującą nimi, nie jest ich posiadaniem w rozumieniu art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr 179, poz. 1485 ze zm.)**II KK 197/08** (OSNKW 2009/4/30, OSP 2009/11/123, Prok.i Pr.-wkł. 2009/6/11) tyczy zupełnie innego stanu faktycznego niż ustalony w niniejszej sprawie nijk się ma do rozpoznawanej sprawy .

W realiach niniejszej sprawy nie mamy do czynienia z "posiadaniem" środka odurzającego wyłącznie w czasie jego zażywania jak było w przypadku cytowanego wyroku Sądu Najwyższego.

W przedmiotowej sprawie ustalony stan faktyczny wskazuje na to, że oskarżony nabył od J. S. (2) 5 gramów środka odurzającego w postaci ziela konopi płacąc po 30 złotych za gram, a ta ilość w świetle elementarnych zasad doświadczenia życiowego i logiki nie mogła zostać zużyta niezwłocznie i jednorazowo. Oczywistym jest więc, że oskarżony posiadał te środki w rozumieniu art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Warto przytoczyć pogląd wyrażony przez Sad Najwyższy, że „Na podstawie art. 62 ustawy z 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii karalny jest wprawdzie każdy wypadek posiadania środka odurzającego lub substancji psychotropowej "wbrew przepisom ustawy", jednak warunkiem koniecznym jest, aby sprawca posiadał środek odurzający lub substancję psychotropową w ilości pozwalającej na co najmniej jednorazowe użycie, w dawce dla nich charakterystycznej, zdolnej wywołać u człowieka inny niż medyczny skutek. **(Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r. II KK 289/08, LEX nr 570140).**

Na gruncie niniejszej sprawy oczywistym jest, że ilość 5 gramów środka odurzającego nie jest ilością śladową, wystarczała na co najmniej kilkakrotne użycie, zatem nie może budzić wątpliwości, że nabywając od J. S. (2) środki odurzające w ustalonej ilości oskarżony wyczerpał znamiona przypisanego mu występku.

Nie doszło więc do obrazy prawa materialnego w zakresie wykładni art. 62 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i sąd dokonał prawidłowej subsumpcji zachowania oskarżonego w odniesieniu do przypisanego mu czynu.

Nie był również zasadny zarzut obrazy prawa materialnego polegającego na tym, że sąd winien zakwalifikować czyn oskarżonego jako występki z art. 62 ust 3 cyt ustawy podnoszony w apelacji adw. J. S. (1).

Przypomnieć należy, że zarzut obrazy prawa materialnego może być zasadny tylko wówczas, gdy dotyczy zastosowania lub niezastosowania przepisu zobowiązującego sąd do jego bezwzględnej respektowania. Obraza prawa materialnego polega na wadliwym jego zastosowaniu (lub niezastosowaniu) w orzeczeniu opartym na prawidłowych ustaleniach faktycznych. Obraza prawa materialnego zachodzi tylko wtedy, gdy nastąpiła błędna

wykładnia danego przepisu, albo został zastosowany przepis niewłaściwy lub pominięto obligatoryjne. Obraza prawa materialnego oznacza bądź nie postąpienie przez sąd zgodnie z ustawowym nakazem, bądź też postąpienie wbrew wyraźnemu ustawowemu zakazowi. Obrazy takiej nie stanowi natomiast skorzystanie przez sąd z przysługującej mu możliwości określonego postępowania.

W realiach niniejszej sprawy, w ocenie sądu odwoławczego, nie doszło do obrazy wskazanego przepisu art. 62 ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, wobec czego zarzut jego naruszenia nie jest może być skuteczny.

Sąd nie dostrzegając podstaw do uznania czynu oskarżonego jako wypadku mniejszej wagi nie dopuścił się obrazy prawa materialnego i prawidłowo zastosował ust. 1 art. 62 cyt ustawy. Okoliczności, na które wskazuje obrońca (J. S. (1)) związane z posiadaniem niedużej ilości narkotyków znalazły swój wyraz nie w uznaniu czynu oskarżonego za wypadek mniejszej wagi, lecz w wymiarze kary za popełniony czyn.

W ocenie Sądu Okręgowego także rozstrzygnięcie w zakresie orzeczenia o karze nie wymagało ingerencji sądu odwoławczego, bowiem sąd I instancji, respektując zasady wymiaru kary i nie wykroczył poza swoje uprawnienia w zakresie swobodnego kształtowania sędziowskiego wymiaru kary. Kara została ukształtowana wobec oskarżonego uwzględniając wszystkie okoliczności tej sprawy, jest adekwatna w stosunku do winy i społecznej szkodliwości czynu jakiego się dopuścił i spełnia cele kary tak w zakresie prewencji ogólnej jak i szczególnej, czyniąc zadość wymogom kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Z tych wszystkich względów sąd odwoławczy nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji obrońców oskarżonego zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono po myśli art. 636 § 1 kpk.